

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 17 grudnia 1973 r.

w sprawie kierowania kandydatów na kierowców i kierowców pojazdów samochodowych na badania lekarskie i psychologiczne.

Na podstawie art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych (Dz. U. z 1961 r. Nr 53, poz. 295 i z 1971 r. Nr 12, poz. 115) oraz § 222 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 lipca 1968 r. w sprawie ruchu na drogach publicznych (Dz. U. z 1968 r. Nr 27, poz. 183 i z 1972 r. Nr 55, poz. 382) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Kierowanie na badania lekarskie.**

§ 1. 1. Skierowania na badania lekarskie wydają:

- 1) kierowcom — jeżeli stan ich zdrowia nasuwa zastrzeżenia — zakłady pracy lub organy Milicji Obywatelskiej; organy te wydają również skierowania kierowcom, którzy uczestniczyli w wypadku drogowym z ofiarami w ludziach,
- 2) kandydatom na kierowców i kierowcom:
  - a) w czynnej służbie wojskowej lub zatrudnionym w jednostkach wojskowych — właściwe organy wojskowe,
  - b) pełniącym służbę lub zatrudnionym w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych z wyjątkiem przedsiębiorstw — właściwe organy tych jednostek.

2. Kandydaci na kierowców i kierowcy ubiegający się o prawo jazdy wyższej kategorii oraz kierowcy, którym zwraca się prawo jazdy cofnięte na okres dłuższy niż rok, zgłaszają się na badania lekarskie bez skierowania.

§ 2. 1. Skierowania na badania okresowe kierowcom zawodowym wydają zakłady pracy, z wyjątkiem kierowców zatrudnionych w przedsiębiorstwach nie uspołecznionych transportu publicznego, którym skierowania wydają wojewódzkie związki zrzeszeń prywatnego handlu i usług właściwe ze względu na miejsce pracy kierowcy.

2. Kierowcom wymienionym w § 1 ust. 1 pkt 2 skierowania na badania okresowe wydają właściwe organy wojskowe lub organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. 1. Właściwy zakład służby zdrowia przeprowadza badanie i wydaje badanemu świadectwo lekarskie, pozostawiając jego kopię u siebie.

2. Jeżeli zakład służby zdrowia stwierdzi niezadawalający stan zdrowia kandydata na kierowcę lub kierowcy, przesyła niezwłocznie kopię świadectwa lekarskiego do urzędu powiatowego.

3. Świadectwa lekarskiego nie wydaje się w wyniku badania kandydatów na kierowców poborowych i przedpoborowych, przewidzianych do szkolenia na potrzeby wojska; wpisy w książeczkach wojskowych o uznaniu badanej osoby przez właściwą powiatową (miejską, dzielnicową) komisję poborową za zdolną do służby wojskowej (kategoria „A”) należy traktować jako odpowiadające orzeczeniom lekarskim, wystawianym przez zakłady społeczne służby zdrowia.

§ 4. Na podstawie świadectwa lekarskiego zakład pracy i inne jednostki (§ 2) wpisują wyniki badań okresowych do karty kontrolnej badań okresowych; świadectwo wydane w wyniku badania okresowego jest ważne do następnego badania okresowego, chyba że lekarz wyznaczy termin wcześniejszy.

§ 5. Zakład pracy i inne jednostki (§ 2) przechowują karty kontrolne badań okresowych w aktach kierowcy.

§ 6. 1. W razie przejścia kierowcy zawodowego do innego zakładu pracy, zakład ten zawiadamia o tym poprzedni zakład, który z kolei przekazuje nowemu zakładowi kartę kontrolną badań okresowych kierowcy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wojewódzkiego związku zrzeszeń prywatnego handlu i usług w razie przejścia kierowcy zatrudnionego w nie uspołecznionym przedsiębiorstwie transportu publicznego do innego przedsiębiorstwa oraz w razie przeniesienia siedziby takiego przedsiębiorstwa.

Rozdział 2**Kierowanie na badania psychologiczne.**

§ 7. Badanie psychologiczne ma na celu sprawdzenie przydatności psychofizjologicznej badanego do kierowania pojazdami samochodowymi.

§ 8. Badaniu psychologicznemu podlegają:

- 1) kandydaci na kierowców zawodowych — przed rozpoczęciem szkolenia,
- 2) kierowcy autobusów, samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 14 ton lub używanych do przewozu materiałów niebezpiecznych, pojazdów uprzywilejowanych w ruchu oraz taksówek osobowych:
  - a) przed podjęciem pracy na takim pojeździe,
  - b) w związku z badaniem stanu zdrowia, jeżeli lekarz uzna to za wskazane,
  - c) jeżeli zakład pracy zatrudniający kierowcę uzna to za wskazane,
- 3) kierowcy zawodowi, którym zwraca się prawo jazdy cofnięte na okres dłuższy niż rok,
- 4) kierowcy, którzy uczestniczyli w wypadku drogowym z ofiarami w ludziach,
- 5) kandydaci na kierowców niezawodowych oraz kierowcy — jeżeli lekarz uzna to za wskazane.

§ 9. 1. Skierowania na badania psychologiczne wydają:

- 1) kandydatom na kierowców zawodowych — dyrektorzy szkół lub kierownicy ośrodków kursowego szkolenia, a kandydatom szkolonym na potrzeby wojska — powiatowe (miejskie, dzielnicowe) sztaby wojskowe,
- 2) kierowcom określonym w § 8 pkt 2 lit. a) i c) — zakłady pracy i inne jednostki określone w § 2,
- 3) w związku z badaniem stanu zdrowia — właściwy zakład służby zdrowia, w którym przeprowadzane jest badanie lekarskie,
- 4) kierowcom, którzy uczestniczyli w wypadku drogowym z ofiarami w ludziach — organ Milicji Obywatelskiej lub inny organ prowadzący postępowanie w sprawie wypadku,
- 5) kandydatom na kierowców i kierowcom w czynnej służbie wojskowej — właściwe organy wojskowe, a pełniącym służbę w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych — właściwe organy tych jednostek.

2. Kandydaci na kierowców niezawodowych i kierowcy, którzy dobrowolnie poddają się badaniu psychologicznemu, oraz kierowcy zawodowi, którym zwraca się prawo jazdy cofnięte na okres dłuższy niż rok, zgłaszają się na to badanie bez skierowania.

§ 10. 1. Badania psychologiczne przeprowadzają:

- 1) Zakład Psychologii Instytutu Transportu Samochodowego,
- 2) uspołecznione placówki psychologiczne posiadające odpowiednie warunki do przeprowadzania tych badań, stwierdzone zaświadczeniem Ministerstwa Komunikacji.

2. Badania psychologiczne kandydatów na kierowców w czynnej służbie wojskowej lub przewidzianych do szkolenia na potrzeby wojska oraz kandydatów na kierowców i kierowców pełniących służbę lub zatrudnionych w jednostkach resortu spraw wewnętrznych przeprowadzają odpowiednio wojskowe pracownie psychologiczne lub pracownie psychologiczne resortu spraw wewnętrznych.

3. Badania osób skierowanych przez lekarzy zakładów przemysłowej służby zdrowia mogą przeprowadzać ponadto pracownie psychologii pracy w wojewódzkich przychodniach przemysłowych.

4. Badania przeprowadza psycholog upoważniony przez Ministra Komunikacji; nie dotyczy to psychologów jednostek wojskowych i jednostek podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 11. 1. Pracownia psychologiczna wystawia zaświadczenie z badania w dwóch lub trzech egzemplarzach, z których jeden zatrzymuje u siebie, drugi zaś:

- 1) przesyła niezwłocznie do wskazanego w skierowaniu na badania:
  - a) zakładu społecznego służby zdrowia przeprowadzającego badanie lekarskie kandydata na kierowcę lub kierowcy albo
  - b) zakładu pracy zatrudniającego kierowcę (wojewódzkiego związku zrzeszeń prywatnego handlu i usług), albo
- 2) doręcza badanej osobie, w razie gdy badaniu poddała się dobrowolnie.

2. Jeżeli badanie dało wynik negatywny — dodatkowy (trzeci) egzemplarz zaświadczenia przesyła się do zakładu pracy kierowcy albo do urzędu powiatowego.

§ 12. 1. W razie kwestionowania przez kandydata na kierowcę lub kierowcę orzeczenia pracowni psychologicznej, pracownia ta skieruje badanego na badanie komisyjne do innej pracowni lub do Zakładu Psychologii Instytutu Transportu Samochodowego.

2. W razie kwestionowania orzeczeń wydanych przez wojskowe pracownie psychologiczne lub przez pracownie psychologiczne resortu spraw wewnętrznych — pracownie te skierują osoby kwestionujące na badanie odpowiednio do wojskowej okręgowej pracowni psychologicznej lub do Centralnej Pracowni Psychologicznej Centralnej Wojskowej Komisji Lekarskiej albo do Pracowni Psychologicznej Centralnej Poradni Zdrowia Psychicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 13. 1. Koszty badań psychologicznych ponoszą:

- 1) publiczne lub przyzakładowe zasadnicze szkoły zawodowe kierowców samochodowych za badania swych uczniów,
- 2) zakłady pracy za badania:
  - a) kandydatów na kierowców zawodowych skierowanych do szkolenia przez te zakłady,
  - b) kierowców zawodowych — z wyjątkiem dobrowolnie poddających się badaniu.
- 3) badane osoby, jeżeli:
  - a) nie są kandydatami na kierowców zawodowych wymienionych w pkt 1 oraz pkt 2 lit. a),
  - b) nie wykonują zawodu kierowcy,
  - c) dobrowolnie poddały się badaniom.

2. Badania psychologiczne poborowych i przedpoborowych przewidzianych do szkolenia na potrzeby wojska są bezpłatne.

Rozdział 3

Przepisy końcowe.

§ 14. Traci moc zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 października 1965 r. w sprawie kierowania kandydatów na kierowców i kierowców pojazdów samochodowych na badania lekarskie (Monitor Polski Nr 62, poz. 330).

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1974 r.

Minister Komunikacji: M. Zajtryd